

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Schisma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

ria non omittatur. Possunt etiam audire leges, & physica, nisi sint religiosi vel habentes personatum in ecclesia, vel dignitatem, vel curam. *suprà*, Excommunicatio 48.

Quomodo omnes Christiani tenentur scire necessaria ad fidem. *suprà*. Credere §. 2.

3 PARENTES videntur mortaliter peccare, negligentes docere filios signum Crucis, Pater noster, Credo, præcepta decem, & articulos fidei necessarios: quia dicit Apostolus: Qui suorum, & maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit. Similiter qui non addiscunt prædicta cum possunt, scilicet quando non habent instructorem, licet de necessariis nullus possit excusare. *suprà*, Credere, §. 3.

4 QUI LIBET tenetur scire ea, quæ sibi competunt, vel ratione officij, vel status, vel alio modo: ut iudex quæ pertinent ad iudicandi officium, & si ex ignorantia errat, non excusatur. *suprà*, Iudex, §. 24. Pa. in c. qualiter. de elect. §. cum in cunctis.

5 PRAELATUS, si non habet competentem literaturam, remoueri potest à beneficio. c. quamuis. de ætat. & qual. ord. & bonum esset sic facere: quia cûctorum malorum ignorantia mater est.

SCHISMA.

SCHISMA secundum Tho. secundum da secundum quod 39. art. 1. importat propriam separationem ab unitate ecclesie ex intentione, & quia est contra unitatem ecclesie catholice, & consequenter contra charitatem, quæ unitatem hanc facit, ideo mortale peccatum est: quod incurritur primo, quando quis ex intentione non se habet ut pars unius ecclesie, sed ipse vult se habere in operibus suis, scilicet in credendo, sperando, & alia faciendo, tanquam sit quoddam seorsum totum: ita quod non sit alterius, id est vniuersalis ecclesie pars. Sumus enim omnes membra unius corporis Christi mystici, quod vocatur ecclesia catholica. Vel ex intentione se subtrahit ab unitate corporis in ordine ad vnum caput, non re-

cognoscens Romanum Pontificem vicarium Christi indubitatum in terris: ut caput vice Christi ipsius corporis. Et si prædicta peccata solum committat: quia non vult recognoscere unitatem ecclesie, vel capitis, quamuis credat illam, & Pont. Roman. esse verum Christi vicarium, est pure schismaticus. Si autem non solum intendit scindere unitatem ecclesie, aut vnum caput non recognoscere, sed etiam vltra hoc non credit esse vnam Christianorum ecclesiam catholicam, aut vnam non esse secundum vnum caput in terris Christi vicarium, tunc non tantum est schismaticus, sed etiam hæreticus contra illum articulum. Et vnam sanctam ecclesiam, vel si non tenet unitatem capitis, communiter tenetur quod sit hæreticus.

2 SECUNDO incurritur, quando quis volens perficere propriam voluntatem, causat scissionem ecclesie, quamvis hoc non intendat, sicut qui congregat concilium contra caput, quasi credens ecclesiam catholicam in ipso esse, ab ecclesia se separat, ut quando sunt plures Papæ, & vnus qui se non esse vere electum, & tamen se pro Papa gerit, & consequenter schisma in ecclesia facit, & est excommunicatus. *suprà*. Excommunicatio 93. non tamen est hæreticus. Si vero plures contendunt de Papatu, & quilibet credit unitatem ecclesie, & illam apud se esse, nec impugnant Rom. Ecclesiam, sed ignorant quis sit verus Papa ignorantia facti, & non possunt ita de facili certificari, parati tamen sequi verum Papam, quando fuerit declaratum: tales non sunt schismatici, nec mortaliter peccant, neque ad hærentes. Secus quando constat vnum canonicè electum, alium vero non, tunc ipse cum sequentibus est excommunicatus. de elect. c. licet. Ignorantia autem iuris non excusaret, nisi esset tale, quod per se, vel per alium sciri non posset. Quid ergo facient alij? Dico, quod quando est dubium quis sit verus Papa, quilibet reputet se quasi vnum de membris ecclesie, & habere vnum caput in capite, qui

lo, qui est Christus, & vicarios Christi dubios pro dubijs teneat, nulli vt certo adhaereat: quia exponeret se periculo errandi, & temere ageret, dubio potius inhaerere tanq̃ certo. Deinde consulat peritos, & consentiatos, à quibus si firmū habuerit consilium, illud sequatur. Si verò consilium adhuc sit in ambiguo, non se deiet nunc ad hunc, vel illum, donec veritas fuerit manifesta. Consentit Caie. in sum. ibi, & ita tenendum esse arbitror.

3 **L I C E T** simpliciter heresis secund. Thom. supra. a. 2. sit maius peccatum quam schisma, tamē aliquādo maius est schisma, vel propter maiore cōtemptum, vel propter maius periculum. 4 **D E** poena schismaticorū conueniens est secun. Th. sup. ar. vi. quod excommunicentur, sicut voluerunt se à communione membrorū ecclesiae separare, quādoq; etiam per depositionē puniuntur. d. 23. c. in nomine dñi. & c. 2. de schismati. Recipientes ordines à schismaticis scienter, vel ex crassa ignorantia, solus Papa dispensat: secun. quod not. Pa. in c. fi. eo. ti. Si verò ex probabili ignorantia, episcopus potest dispensare. ar. c. 1. & 2. de or. ab. episc. qui re. non tamen ab eo, qui eum ordinauit, quamuis postea redierit ad vnitatem: vt not. glo. in d. c. fi. Etiam a ijs modis puniuntur. ar. c. quid autem. 23. qu. 7. & c. nec licuit. 17. d.

Pecunialiter etiam puniri possunt. art. 23. q. 7. c. quid ait. Sunt etiam excommunicati. per. c. licet. de elect.

SCRVPVLOSVS.

3 **SCRVPVLOSVS** est, qui scrupulis, hoc est, commotionibus agitur. Et quidā dicitur scrupulosus in recognoscendus peccatis praeteritis, & in vitandis futuris timoratus, & talis communiter in bonum finem conducitur. Quidam verò scrupulosus est in recognoscendus praeteritis peccatis, sed in cauendus futuris negligens est & huic aeterna damnatio propinqua est: quia ad maiora facinora paulatim defluit.

2 **C A V S A** huiusmodi scrupulositatis aliquando est diabolica suggestio, ali-

quando debilitas cerebri, aliquando melancholica complexio, aliquando debilitas ex nimijs vigilijs & abstinentijs, aliquando societas talium personarum: vt not. Arch. Flo. in 1. part. tit. 3. c. 10. Ex scrupulositate nascitur pusillanimitas: secundum Ber. & perturbatio. ac desperatio, quae interimit spiritum hominis.

3 **R E M E D I V M** secundum Caie. ibi in summa, contra scrupulosos est diuina gratia assistens, & custodiens, quae proprijs & alienis orationibus, ieiunijs, & elemosynis à Deo deuotè querenda est. Remediū aut humanum est consulere peritos, & bonos, & acquiescere, vitare principia scrupulorum, id est, cogitationes de rebus scrupulosus quia haec sunt causae naturales scrupulorum. Particulare autem remedium est vitare tot reconfessiones peccatorū praeteritorum semel bene confessorū, nisi esset quis dubius an sit de eo confessus, vel non.

4 **Q V A N D O** autem occurrit alicui scrupulus, vel de peccato confesso, vel aliquo alio, videat per se ipsum si habet tantam cognitionē, vt sciat discernere veram conscientiam ab erronea, & tunc dimittat erroneam: quod si non potest, consulat peritos, & steterit quiescat ad consilium sapientis: quia non potest errare, si format sic conscientiam, & dimittat scrupulum: quod si non relinquit, tunc vel est superbus, vel stultus, & hoc credo melius remedium: Si est fatuus, non potest peccare sequens scrupulum, peccat ergo, quia superbus, & non vult alieno cedere consilio. Vide aliquid supra, Conscientia. §. 1. Aliud optimum remedium est sollicitè caute etiam à venialibus peccatis, quantum potest.

SCRVRILITAS.

3 **SCRVRILITAS**, quae quis alios ad risum inhonestè prouocat, gestibus, vel verbis, ex defectu rationis prouenit: ideo peccatum est honestae vrbانيتati oppositum, quod gulae filia ponitur: vt supra. Gula. §. 6. & ex suo genere non est mortale, quia nec contra